

De Nieuwe Oost

€ **500.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **533.000**
gevraagd
subsidiebedrag

Stichting De Nieuwe Oost (hierna: De Nieuwe Oost) is een interdisciplinair productiehuis, gevestigd in Oost-Nederland. Het werd in 2011 opgericht als gezamenlijk initiatief van de productiehuizen Generale Oost in Arnhem (theater en dans), Wintertuin in Nijmegen (literatuur) en Productiehuis Oost-Nederland in Deventer (popmuziek). De Nieuwe Oost begeleidt theatermakers, choreografen, schrijvers en muzikanten naar een zelfstandige beroepspraktijk. Daarbij gaat veel aandacht uit naar het verbinden van hun artistieke werk met mensen en maatschappelijke organisaties in Oost-Nederland en daarbuiten, en naar het zoeken van een passend publiek. De Nieuwe Oost werkt intensief samen met regionale instellingen voor hoger onderwijs, podia en festivals en met de BIS-gezelschappen in Oost-Nederland.

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.11 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting De Nieuwe Oost een subsidiebedrag toe te kennen van € 500.000.

De raad oordeelt positief over het samengaan van Generale Oost, Wintertuin en Productiehuis Oost-Nederland in De Nieuwe Oost. De bundeling van disciplines, kennis en netwerken is de afgelopen jaren van grote meerwaarde gebleken voor de begeleiding van getalenteerde makers en heeft gezorgd voor een verscherpte visie op talentontwikkeling. De Nieuwe Oost presenteert een goed uitgewerkt plan, waarin het uiteenzet hoe het aandacht besteedt aan de ontwikkeling van artistiek talent, maar ook aan samenwerking, publieksbinding, ondernemerschap en maatschappelijke inbedding. Er is aandacht voor interdisciplinaire samenwerking en er worden goede ontwikkeltrajecten uitgezet. In de marketing zet De Nieuwe Oost nadrukkelijk de makers centraal in plaats van hun voorstellingen, waardoor makers tijdens hun periode bij De Nieuwe Oost naamsbekendheid en een eigen publiek opbouwen. Ook worden er veel educatieve activiteiten georganiseerd en vindt er samenwerking plaats met andere cultuurorganisaties in de regio. De raad ziet De Nieuwe Oost daarmee als een waardevolle aanvulling op het culturele aanbod in de regio Oost en verwacht dat de instelling met name de samenwerkingsverbanden met BIS-instellingen verder zal versterken.

De raad heeft vertrouwen in het ondernemerschap en het werkgeverschap van De Nieuwe Oost. Hij stimuleert de keuze om per 2017 onder de merknaam De Nieuwe Oost duidelijk als één organisatie naar buiten te treden. Wel dringt hij er bij De Nieuwe Oost op aan ook de bedrijfsvoering efficiënter te maken, bijvoorbeeld door het aanstellen van één artistiek leider en het tijdig samenvoegen van de administraties.

Beoordeling

Kwaliteit

Van de eerste jaren van het bestaan van De Nieuwe Oost heeft de raad een positieve indruk. De oprichters van De Nieuwe Oost, de productiehuizen Generale Oost in Arnhem (theater en dans), Wintertuin in Nijmegen (literatuur) en Productiehuis Oost-Nederland in Deventer (popmuziek), maakten tot en met 2012 deel uit van de landelijke basisinfrastructuur en lieten toen zien jong podiumkuntalent effectief te kunnen begeleiden. Sinds 2011 trekken zij onder de noemer De Nieuwe Oost gezamenlijk op.

De raad vindt dit samengaan van de drie instellingen te prijzen. Hij meent dat de bundeling

van disciplines in de afgelopen periode van grote meerwaarde is gebleken. Niet alleen werden aansprekende inter- en multidisciplinaire trajecten doorlopen met getalenteerde makers, maar ook droeg de samenwerking bij aan een verscherpte visie op talentontwikkeling. Er werd een aantal getalenteerde makers begeleid, die inmiddels hun weg vinden naar landelijke podia en gezelschappen.

Voor de komende periode presenteert de organisatie een daadkrachtig plan om talenten uit uiteenlopende disciplines te scouten en te begeleiden via diverse ontwikkeltrajecten. Beginnende kunstenaars worden niet alleen begeleid bij het ontwikkelen van producties; ook samenwerking, publieksbinding, ondernemerschap en maatschappelijke inbedding worden gestimuleerd. Er wordt gewerkt met talenten van kunstvakopleidingen en universiteiten, autodidacten en mid-career-talenten, die worden geselecteerd door de drie intendanten. Hieruit spreekt volgens de raad een stevige visie op talentontwikkeling. Hij heeft groot vertrouwen in de plannen van De Nieuwe Oost, al vindt hij het aantal te begeleiden talenten niet erg realistisch. Ook vindt hij het een gemis dat de organisatie nog geen namen bekendmaakt van makers die ze in de komende periode zal begeleiden.

De raad ziet De Nieuwe Oost als een waardevolle aanvulling op het culturele aanbod in de regio Oost. De drie organiserende productiehuisen maken deel uit van een wijdvertakt netwerk van culturele en maatschappelijke organisaties. Hiervan kunnen de deelnemende makers gebruikmaken. Partners zijn onder andere het Kameroperahuis, Introdans en Toneelgroep Oostpool, de dansfestivals Danceroads en Moving Futures en het Europese schrijversplatform CELA. Ook wordt samengewerkt met de ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten en met enkele kunstvakopleidingen in Utrecht, Maastricht en Tilburg. Hiermee krijgt de regio Oost een stevige impuls op het vlak van talentontwikkeling.

De raad benadrukt dat een productiehuis in de basisinfrastructuur een grote verantwoordelijkheid in het bestel heeft en met name zorg moet dragen voor talent dat wil doorstromen naar BIS-instellingen. Daarom gaat hij ervan uit dat De Nieuwe Oost de komende tijd de banden met podiumkunsteninstellingen in de basisinfrastructuur verder zal aanhalen. De instellingen in het oosten van het land liggen hierbij het meest voor de hand.

De raad waardeert de wijze waarop De Nieuwe Oost reflecteert op het profiel, dat nog niet zo cultureel divers is. Hij dringt erop aan dat de organisatie haar streven waarmaakt om de komende periode een cultureel gediversifieerdere groep makers te selecteren om aan een breder publiek voorbeelden en rolmodellen te kunnen presenteren.

Educatie en participatie

De raad is te spreken over de vele inspanningen die De Nieuwe Oost verricht op het gebied van educatie. Het productiehuis ontplooit een educatief pakket van jaarlijks ruim vijftig workshops, clinics en bootcamps om scholieren en amateurs in aanraking te brengen met theater, dans, popmuziek of literatuur. Hiermee worden zo'n 2.000 deelnemers bereikt. Er wordt samengewerkt met kunstencentra, scholen, openbare bibliotheken en culturele organisaties. De raad vindt het sterk dat makers die worden begeleid bij De Nieuwe Oost hierbij worden ingezet als docent, om hen ook ervaring te laten opdoen in het overdragen van hun kennis en kunde.

Het valt de raad wel op dat genoemde voorbeeldprojecten alle slechts één discipline omvatten. Hij vraagt zich af waarom er geen disciplineoverstijgende educatieprojecten worden georganiseerd door een productiehuis met schrijvers, podiumkunstenaars en musici in huis. Dit zou hij van grote meerwaarde achten voor het bestaande educatieve aanbod in de regio.

De afgelopen periode heeft De Nieuwe Oost participatieprojecten georganiseerd met neurowetenschappers, cliënten in zorginstellingen en autistische jongeren. De raad vindt dit goede manieren om de maatschappelijke impact van het productiehuis te vergroten. Wel mist hij in het plan een uitwerking van projecten voor de periode 2017 – 2020.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

De Nieuwe Oost heeft in de eerste jaren van zijn bestaan ruim voldoende publiek getrokken in verhouding tot andere productiehuizen. In de komende periode wil De Nieuwe Oost het aantal bezoekers geleidelijk circa anderhalf keer zo groot maken ten opzichte van 2015: van 60.000 naar 90.000.

De Nieuwe Oost beschrijft zijn publiek als early adopters: mensen die makers in een vroege fase van hun professionele ontwikkeling willen ontdekken. De raad vindt het interessant hoe De Nieuwe Oost in zijn marketing eerst onbekende makers onder de aandacht brengt via het eigen label en gaandeweg de marketing verschuift naar de naam van de maker, waardoor hij of zij bij uitstromen al een eigen naam en publiek heeft opgebouwd. Na afloop van hun traject bij De Nieuwe Oost kunnen de makers hun online platforms en social media zelf voortzetten. De netwerken voor bekende makers worden vervolgens aangewend om nieuw, instromend talent onder de aandacht te brengen, waarmee volgens de raad een sterke talentontwikkelingsketen ontstaat.

Ondernemerschap

De Nieuwe Oost is een financieel gezonde stichting, met een goede financieringsmix en bijna 40 procent eigen inkomsten. De raad heeft vertrouwen in het toekomstige financiële fundament, gezien de subsidie die de gemeenten Arnhem, Nijmegen en Deventer en de provincies Gelderland en Overijssel in het kader van het Cultuurmanifest Oost-Nederland hebben toegezegd.

De raad is van mening dat De Nieuwe Oost naast deze solide financiële basis ook een redelijke organisatorische basis heeft. Hij heeft waardering voor de stappen die reeds zijn voorgenomen om de bedrijfsvoering te vereenvoudigen, zoals het aanstellen van één zakelijk leider per 2017. De instelling schrijft de administraties in de periode 2017 – 2020 te willen samenvoegen; de raad dringt er bij de instelling op aan dit voor aanvang van de BIS-periode te doen. Hetzelfde geldt voor het voornemen om de cao's Theater en Welzijn te harmoniseren, waarmee in de onderliggende stichtingen wordt gewerkt.

De raad vindt dat de artistieke top van de organisatie zwaar is. De artistiek directeurs van de drie onderliggende stichtingen nemen gezamenlijk het intendantschap op zich en vormen tevens het bestuur. De raad vraagt zich af waarom niet gekozen is voor één artistiek leider die de artistieke lijn kan bewaken. De raad vindt het van belang dat de instelling de komende periode onderzoekt hoe het samengaan van drie stichtingen tot een efficiënter bedrijfsvoering kan leiden en hoe zij zich nadrukkelijker als één organisatie kan profileren.

De Nieuwe Oost toont zich verder een goed werkgever. Medewerkers worden gestimuleerd zich verder te ontwikkelen door middel van stages, scholing, coaching en de mogelijkheid elders ervaring op te doen.

Er wordt gewerkt met een raad van toezicht, die opereert conform de Governance Code Cultuur. De Nieuwe Oost licht goed toe hoe het toezicht is geregeld.